

ที่ ศก ๒๐๓๒/ว ๑๒

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพยุห์
ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร ๙ ต.พยุห์
ศก. ๓๓๒๓๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่มีการแพร่ระบาดไปหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีได้มีมติผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แต่ยังคงให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเฝ้าระวังและดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์

ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพยุห์ จึงขอแจ้งแนวทางให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒) ให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน สามารถให้บริการการแพทย์แผนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฤทธิรงค์ โนนใหญ่)

สาธารณสุขอำเภอพยุห์

กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

โทร. ๐ ๔๕๘๑ ๓๕๘๘

โทรสาร ๐ ๔๕๘๑ ๓๕๘๘

ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เรื่อง แนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทย
ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19
(Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒)

ตามที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑๐) วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป นั้น

โดยที่สมควรผ่อนคลายนโยบายแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกันควบคุมโรค ลดความเสี่ยงการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ต่อเนื่องจากที่ดำเนินการมาก่อนแล้ว ทั้งนี้ ยังคงต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามมาตรฐานสากลอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า การเว้นระยะทางสังคม และหลีกเลี่ยงการเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเชื้อโรค

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒ (๔) กำหนด พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน กลไกการรับรองมาตรฐาน คุณภาพบริการ บุคลากร เทคโนโลยี ผลลัพธ์ และให้การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่อง แนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒)”

ข้อ ๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้กำหนดแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยสำหรับสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ดังต่อไปนี้

๒.๑ การคัดกรอง/ลงทะเบียน/นัดหมาย/การบันทึกข้อมูล

๒.๑.๑ การคัดกรอง

ก. จัดให้มีระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร

ข. มีอุปกรณ์ตรวจวัดอุณหภูมิ แอลกอฮอล์ ๗๐% หรือเจลแอลกอฮอล์ ๗๐%

สำหรับทำความสะอาดมือ

ค. คัดกรองและวัดอุณหภูมิผู้มารับบริการ และผู้ปฏิบัติงานทุกราย

ก่อนเข้าสถานบริการ

- กรณีมีไข้มากกว่า ๓๗.๓ องศาเซลเซียส และเป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น สัมผัส

ผู้ติดเชื้อ การเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยง หรือมีโรคประจำตัว ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง เป็นต้น ให้ส่งต่อผู้ป่วยรับการดูแลทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

- กรณีมีอาการระบบทางเดินหายใจผิดปกติ เช่น ไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ

ผู้ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (Influenza-like symptoms) ให้พบแพทย์แผนไทย เพื่อตรวจและพิจารณาส่งจ่ายยาแผนไทย

๒.๑.๒ ลงทะเบียน...

๒.๑.๒ ลงทะเบียน/นัดหมาย

ก. จัดให้มีการลงทะเบียน/นัดหมาย และคิวรับบริการล่วงหน้า ก่อนเข้ารับบริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางออนไลน์ ทางโทรศัพท์ หรือทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ

ข. กรณีเข้ารับบริการด้วยตนเองโดยไม่ได้นัดหมายล่วงหน้า ให้จัดสถานที่สำหรับผู้รับบริการกรอกข้อมูลโดยการเว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร และมีที่กั้นระหว่างบุคคล

๒.๑.๓ การบันทึกข้อมูล

ก. บันทึกรายชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ วันที่ และเวลาของผู้มารับบริการทุกราย เพื่อให้สามารถติดตามตัวได้ในกรณีที่ต้องสอบสวนโรค

ข. การบันทึกรายชื่อผู้ให้บริการ และกิจกรรมที่ให้บริการกับผู้รับบริการทุกราย

๒.๒ ด้านอาคารสถานที่

๒.๒.๑ พื้นที่ให้บริการมีความเหมาะสม ไม่แออัด สะอาด และแยกเป็นสัดส่วน อากาศถ่ายเทสะดวก มีระบบป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ มีระบบการระบายอากาศภายในอาคารที่เหมาะสม

๒.๒.๒ ระยะห่างระหว่างเตียงให้บริการ ต้องมีระยะห่างอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร กรณียกพื้นสูงให้เว้นระยะเบาะหว่างเตียงให้บริการที่สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

๒.๒.๓ จัดให้มีสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลความรู้เรื่องโรคติดต่อ การแพร่กระจายโรค การป้องกันโรค และคำแนะนำให้กับผู้รับบริการ

๒.๓ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

๒.๓.๑ จัดเตรียมหน้ากากอนามัย อุปกรณ์ป้องกันใบหน้า (Face Shield) และถุงมือ

๒.๓.๒ จัดเตรียมแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือเจลแอลกอฮอล์ ๗๐% สำหรับทำความสะอาดมือทุกจุดบริการ

๒.๓.๓ อุปกรณ์สำหรับการนั่งลูกประคบควรแยกใช้เฉพาะเป็นรายบุคคล หากใช้อุปกรณ์การนั่งลูกประคบแบบรวม เมื่อนำไปใช้แล้ว ไม่นำกลับมานั่งซ้ำ หรือใช้ซ้ำกับผู้มารับบริการรายอื่น และให้นั่งลูกประคบสมุนไพรไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที ก่อนนำไปประคบ

๒.๓.๔ ผ้าทอ หรือผ้ารองลูกประคบ จะต้องผ่านการฆ่าเชื้อทุกผืน

๒.๓.๕ จัดให้มีเสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนของผู้มารับบริการ โดยอยู่ในถุงที่แยกแต่ละชุดอย่างชัดเจน และผ่านการอบฆ่าเชื้อทุกตัว

๒.๓.๖ มีถุงพลาสติกสำหรับใส่เสื้อผ้าที่ผู้รับบริการสวมใส่มาและของใช้ส่วนตัว เก็บไว้ในลิ้นชักเกอร์เก็บของ

๒.๓.๗ ให้มีภาชนะรองรับขยะแต่ละประเภทที่มีฝาปิดมิดชิด

๒.๔ ด้านบริการ

๒.๔.๑ ให้บริการการตรวจวินิจฉัยรักษาโรค การจ่ายยาแผนไทย ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย โดยจัดให้มีระยะห่างระหว่างแพทย์แผนไทยและผู้รับบริการ อย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร หรือมีที่กั้นระหว่างบุคคล สวมหน้ากากอนามัย อุปกรณ์ป้องกันใบหน้า (Face Shield) และผู้จัด/ผู้จ่ายยาแผนไทย ต้องใส่ถุงมือทุกครั้ง

๒.๔.๒ ให้บริการหัตถการและกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการแพทย์แผนไทย โดยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๒.๔.๓ ให้บริการการนวดแผนไทยได้ ตามข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๙) และบริการอบไอน้ำสมุนไพร การนวดบริเวณใบหน้าได้ ตามข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑๐)

๒.๕ การรักษา...

๒.๕ การรักษาความสะอาด

๒.๕.๑ การดูแลรักษาความสะอาดอาคาร พื้นที่โดยรอบอาคาร อุปกรณ์สิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ และจุดที่มีการใช้ร่วมกัน โดยเฉพาะบริเวณกลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือราวบันได จุดประชาสัมพันธ์ จุดชำระเงิน สวิตซ์ไฟ ปุ่มกดลิฟต์ ให้สะอาดไม่เป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรค ควรทำความสะอาดด้วยน้ำยาทำความสะอาด และอาจฆ่าเชื้อด้วยน้ำยาที่มีส่วนผสมของสารโซเดียมไฮโปคลอไรท์ ความเข้มข้น ๐.๑% หรือเช็ดด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐%

๒.๕.๒ ต้องเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าขางเตียง หรือกระดาษปูเตียงแบบใช้แล้วทิ้ง ทุกครั้งหลังให้บริการแต่ละราย

๒.๕.๓ ทำความสะอาดเตียงนอน/ประคบ หมอน เบาะยาง และบริเวณโดยรอบด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือแอลกอฮอล์ ๗๐% ทุกครั้งหลังให้บริการแต่ละราย และพักเตียงหลังให้บริการอย่างน้อย ๓๐ นาที

๒.๕.๔ ทำความสะอาดห้องนอน/ประคบ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ แอลกอฮอล์ ๗๐% หรือการใช้แสง UV ฆ่าเชื้อภายในสถานที่ให้บริการหลังให้บริการในแต่ละวัน

๒.๕.๕ ทำความสะอาดห้องอบสมุนไพร/ตู้อบสมุนไพร ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ และให้มีการระบายอากาศภายในห้องอบสมุนไพรทุกครั้งหลังให้บริการแต่ละราย และพักการให้บริการในแต่ละครั้งอย่างน้อย ๓๐ นาที

๒.๕.๖ ทำความสะอาดห้องอาบน้ำ ก่อน-หลัง ให้บริการทุกครั้งในแต่ละราย ด้วยน้ำยาทำความสะอาด หรือสารฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ ๗๐% น้ำยาฆ่าเชื้อที่มีส่วนผสมของคลอรีน เป็นต้น

๒.๕.๗ ชุดเสื้อผ้า ผ้าเช็ดตัว ผ้าประคบ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าขางเตียง ฯลฯ ต้องมีภาชนะรองรับแยกเป็นสัดส่วนมีฝาปิดมิดชิด และมีระบบการทำความสะอาดซักล้างอย่างถูกวิธี

๒.๕.๘ ทำความสะอาดลิ้นชักเกอร์เก็บของด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อหลังผู้ใช้บริการในแต่ละราย และต้องจัดให้มีแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือเจลแอลกอฮอล์ ๗๐% ที่บริเวณลิ้นชักเกอร์

๒.๕.๙ ทำความสะอาดห้องน้ำ ทุก ๑ ชั่วโมงหรือบ่อยครั้งตามจำนวนผู้มารับบริการ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด หรือสารฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ ๗๐% น้ำยาฆ่าเชื้อที่มีส่วนผสมของคลอรีน เป็นต้น

๒.๕.๑๐ มีมาตรการรองรับการป้องกันเชื้อในอากาศ การล้างทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค และควบคุมคุณภาพอากาศภายในพื้นที่เป็นประจำ

๒.๕.๑๑ ผู้ปฏิบัติงานที่ดูแลความสะอาด ขณะปฏิบัติงานควรสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ผ้าขี้ผึ้งกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ล้างมือให้สะอาดจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละครั้ง และเมื่อปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวัน ควรอาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที

๒.๖ ด้านบุคลากร

๒.๖.๑ ผู้ให้บริการ

ก. สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีไข้ หรืออาการป่วยระบบทางเดินหายใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงาน แจ้งหน่วยงาน และให้พบแพทย์ทันที

ข. ต้องใส่หน้ากากอนามัย สวมหมวกคลุมผม อุปกรณ์ป้องกันใบหน้า (Face Shield) และผ้ากันเปื้อน ตลอดระยะเวลาการให้บริการ หลีกเลี่ยงการสัมผัสบริเวณใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น

ค. ต้องล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ๗๐% ก่อนและหลังให้บริการทุกครั้ง

ง. ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ช้อน จาน ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น

จ. งดเว้น...

จ. เงื่อนไขการพูดคุยระหว่างการให้บริการ หรือพูดคุยเท่าที่จำเป็น เช่น สอบถามอาการ เป็นต้น

๒.๖.๒ ผู้รับบริการ

- ก. ผู้รับบริการจะต้องใส่หน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา ที่รับบริการ และล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ๗๐% ก่อนและหลังเข้ารับบริการทุกครั้ง
- ข. นั่งห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร หรือเก้าอี้เว้นเก้าอี้
- ค. หลีกเลี่ยงการสัมผัสที่ไม่จำเป็น เช่น ที่จับหรือลูกบิดประตู ปุ่มกดลิฟต์

ราวจับ ราวบันได เป็นต้น

ง. ผู้รับบริการต้องไม่ปิดบังข้อมูลส่วนตัว เช่น โรคประจำตัว การเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) การสัมผัสใกล้ชิดบุคคลในครอบครัว/ญาติ ที่มีการติดเชื้อ เป็นต้น

จ. หากพบว่าตนเองมีไข้ หรืออาการป่วยระบบทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ งดรับบริการ และให้พบแพทย์ทันที

ฉ. หลังรับบริการในช่วง ๑๔ วัน หากพบว่าตนเองมีอาการเข้าข่ายติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ต้องแจ้งสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้ให้บริการรับทราบ และพบแพทย์ทันที

ในการนี้ ให้ใช้เกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) เป็นเกณฑ์มาตรฐานพื้นฐาน โดยยึดหลักแนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ เพื่อป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒) ตามประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายมรุต จิรเศรษฐสิริ)

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก